दीर्घतमा औचथ्यः। द्यावापृथिवी। जगती।

प्र द्यावां युज्ञैः पृथिवी ऋतावृधां मही स्तुषे विद्थेषु प्रचेतसा।

देवेभिर्ये देवपुत्रे सुदंसंसेतथा धिया वार्याणि प्रभूषंतः॥ १.१५९.०१

ऋतावृधा- प्रकृतिनियत्याख्यसत्यवर्धिन्यो । मही- महत्यो । विद्थेषु- उपासनेषु । यैर्विदन्त्यात्मानिमिति विद्थाः । प्रचेतसा- प्रकर्षचित्तयुक्ते । द्यावापृथिन्यो । यङ्गेः- अस्मदुपासनैः । स्तुषे- स्तौमि । ये । देवपुत्रे- दिन्ये । सुदंससा- शोभनदर्शनयुक्ते । देवेभिः- दिन्यगुणेः । धिया-बुद्धिधारणया । इत्था- एवम् । वार्याणि- वरणीयविद्याः । प्रभूषतः- मण्डयतः ॥१ ॥

उत मन्ये पितुरद्भह्ये मनौ मातुर्महि स्वतंवस्तद्भवीमभिः।

सुरेतेसा पितरा भूमे चक्रतुरुरु प्रजाया अमृतं वरीमभिः॥ १.१५९.०२

उत- अपि च। अद्रुहः- द्रोहरहितस्य। पितुः- जनकभूतस्य दिवः। मातुः- जननीभूतायाः पृथिव्याः। मिह- महत्। स्वतवः- स्वबलभूतम्। मनः- चित्तम्। हवीमिभः- आह्वानैः। मन्ये- अवगच्छामि। वरीमिभः- उत्तमशीलैः। प्रजायाः- स्वोपासकजनाय। उरु- विस्तीर्णम्। भूम- प्रभूतम्। अमृतम्- अमृतत्त्वम्। सुरेतसा- शोभनवीर्ये। पितरा- द्यावापृथिव्यो। चक्रतुः- अकुरुताम्॥२॥

ते सूनवः स्वपंसः सुदंसंसो मही जज्ञुर्मातरा पूर्विचित्तये।

स्थातुश्चं सत्यं जर्गतश्च धर्मीण पुत्रस्यं पाथः पुदमद्वयाविनः॥ १.१५९.०३

स्वपसः- शोभनकर्माणः। सुदंससः- शोभनदर्शनयुक्ताः। ते- अमी। सूनवः- त्वतपुत्राः। पूर्विचत्तये- भवतोः प्राचीनज्ञानाय। मही- महत्यौ। मातरा- द्यावापृथिव्यौ। जज्ञुः- जानित। अद्वयाविनः- अद्वयदर्शिनः। पुत्रस्य- भवदुपासकस्य। सत्यं पदम्- सत्यं मार्गम्। स्थातुश्च जगतश्च धर्मणि- स्थावरजङ्गमनियत्याम्। पाथः- युवां रक्षथः॥३॥

ते मायिनौ मिमरे सुप्रचैतसो जामी सयौनी मिथुना समौकसा।

नव्यंनव्यं तन्तुमा तन्वते दिवि समुद्रे अन्तः कुवर्यः सुदीतर्यः॥ १.१५९.०४

सुप्रचेतसः - प्रकर्षज्ञानयुक्ताः । मायिनः - प्रज्ञायुक्ताः । ते - त्वत्पुत्रस्थानीयोपासकाः । जामी - वन्धुभूते । सयोनी - समानजन्मयुक्ते । समोकसा - समानस्थाने । मिथुना - युगळभूते द्यावापृथिव्यौ । मिमेरे - प्रमाणेन ज्ञातवन्तः । सुदीतयः - शोभनद्युतयः । कवयः - क्रान्तदर्शिनः । अन्तः समुद्रे दिवि - चित्ताकाशे । नव्यं नव्यम् - नवं नवम् । तन्तुम् - विस्तारम् । आ - समन्तात् । तन्वते - कुर्वन्ति ॥४॥

तद्राधौ अद्य संवितुर्वरेण्यं वयं देवस्य प्रसवे मेनामहे।

अस्मभ्यं द्यावापृथिवी सुचेतुना र्यिं धत्तं वस्तमन्तं शत्विनम्॥ १.१५९.०५

सवितुः- आत्मसूर्यस्य । देवस्य । प्रसवे- अनुज्ञायाम् । अद्य- इदानीम् । वयम् । वरेण्यम्- श्रेष्ठाम् । तद्राधः- संसिद्धिम् । मनामहे- ध्यायामः । द्यावापृथिवी । सुचेतुना- शोभनिचत्तेन । शतिग्वनम्- प्रभूतरिक्षमयुक्ताम् । वसुमन्तम्- वृत्तिस्तम्भकरीम् । रियम्- दानयोग्यसंपदम् । अस्मभ्यम्- नः । धत्तम्- धारयतम् ॥५॥